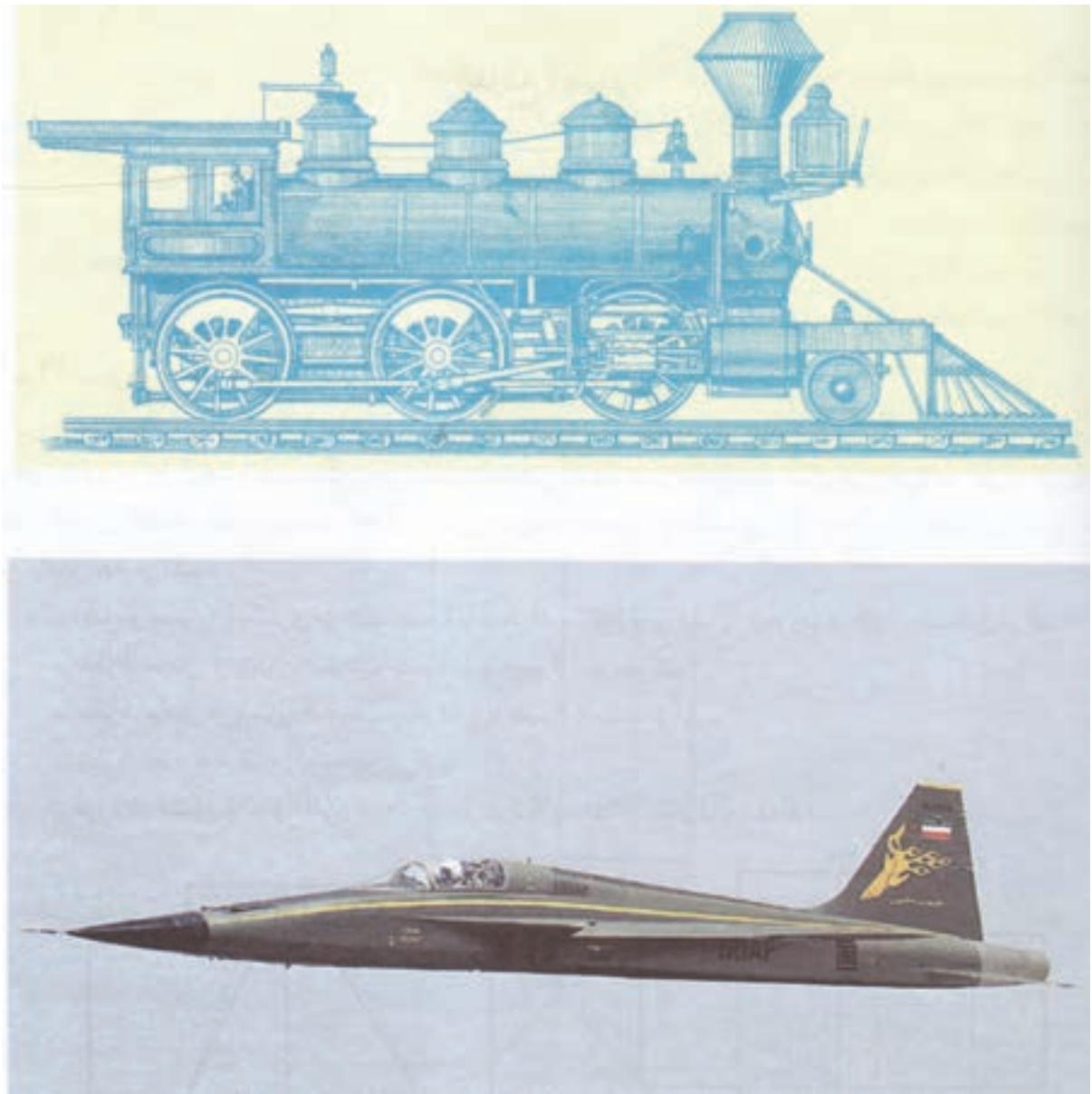

فصل دوازدهم: تقاطع اجسام

طراحی جدول بودجه بندی ارزش بازی پیشرفت یادگیری در برنامه درسی فصل دواز

عنوان درس یا فصل	هدف ها در قلمرو دانش، مهارت و تکوش و نگرش
محتوا و فعالیت های یادگیری	دروش های پیشنهادی برای ارزش بازی
ابزارهای اندازه گیری پیشنهادی د رد صد امنیات	<p>فرآگیر باشد بتواند.</p> <p>۱- تقاطع دو جسم هندسی با سطوح مساوی را معین نمایند</p> <p>۲- فصل مشترک برخورد دو جسم با سطوح مساوی را مرئی و مخفی کند.</p> <p>۳- در برخورد دو جسم تعیین نقاط برخورد و فصل مشترک و دید و ندید کردن حائز اهمیت بسزائی است</p> <p>ل هسته</p> <p>۴- طرح سوال شفاهی</p> <p>۵- طرح سوال کشی</p> <p>۶- مشاهده عملکرد فرآگیر کارکرد در بحث گروهی</p> <p>۷- شرکت در بحث گروهی</p> <p>۸- انجام تمرینات پایان فصل</p> <p>۹- ارائه ایده های نو</p> <p>۱۰- ساخت ماکت</p> <p>تکلیف: ۱۰۰٪</p>

جدول بودجه بندی فرایند اجرای برنامه درسی مورد نظر برای فصل دوازدهم

محل	مواد آموزشی مورد نیاز برای تدریس	امکانات و تجهیزات و رسانه های مورد نیاز	حجم مطلوب	مدت تدریس	سر فصل مطالب	عنوان درس	هفته		
		۱- کتاب درسی ۲- پوستر برخورد دو جسم ۳- عکس برخورد دو جسم ۴- سایت اینترنتی ۵- کتاب های کمکی درسی	۱- تخته کلاس ۲- رایانه ۳- نرم افزار نمایش برخورد اجسام ۴- ماکت اجسام ۵- فضای کلاس برخورد دو جسم ۶- خط کش ۷- کاغذ	صفحه ۱۰۴ ۹۰ دقیقه	۱- برخورد دو جسم از آنه اصول اولیه جهت شناخت د جسم در دو نما و موارد مهم برخورد دو جسم	تقاطع اجسام	هفته بیست و دوم		
		۱- کتاب درسی ۲- پوستر برخورد دو جسم ۳- عکس برخورد دو جسم ۴- سایت اینترنتی ۵- کتاب های کمکی درسی	۱- تخته کلاس ۲- رایانه ۳- نرم افزار نمایش برخورد اجسام ۴- ماکت اجسام ۵- فضای کلاس برخورد دو جسم ۶- خط کش ۷- کاغذ	صفحه ۱۰۴ ۹۰ دقیقه	۱- برخورد دو منشور قائم و افقی	تقاطع اجسام	هفته بیست و سوم		
				۱۰۵					
					۱- تخته کلاس ۲- رایانه ۳- نرم افزار نمایش برخورد اجسام ۴- ماکت اجسام ۵- فضای کلاس برخورد دو جسم ۶- خط کش ۷- کاغذ	۱۰۵	۱- برخورد منشور قائم و منشور با محور پایل	تقاطع اجسام	هفته بیست و چهارم

صفحه ۱۰۵

ادامه جدول بودجه بندی ارزش یابی پیشرفت یادگیری در برنامه درسی فصل دوازدهم

ازدش یابی مجموعی تا پایان دوره	فرایند ارزش یابی پیشرفت یادگیری در جریان تدریس	فعالیت های مربوط به آمادگی آمادگی فرایان در فرایند یاددهی - یادگیری
ارزش یابی مجموعی تا پایان دوره	تکوینی مجموعی (پایان دوره)	تشخیصی
طرح یک سوال در امتحان نهایی	طرح سوال کتبی و انجام تمرينات پایان فصل	<p>فعالیت های مربوط به آمادگی فرایان در فرایند یاددهی - یادگیری</p> <p>فعالیت های مربوط به آمادگی فرایان در فرایند یاددهی - یادگیری</p> <p>۱- آماده کردن طرح درس ۲- سلط کافی به ترسیم اجسام و برخورد سطح مساوی را کاملاً بشناسید. ۳- مشخصات منشورها آنها در روی تخته کالاس</p> <p>۱- فراغیر یا بد اجسام هندسی با جهت ایجاد انگزه شفاهی درونی به درس جدید ۲- مشخصات منشورها آنها در روی تخته کالاس (ولد ها ، تعداد یال ، تعداد راس ، تعداد وجه و ...) بدانند. ۳- تهیه پوستر و عکس های لازم ۴- تهیه مات اجسام در حال برخورد.</p> <p>۱- طرح سوال شفاهی ۲- طرح سوال کتبی کتبی ۳- تدریس گام به گام و با بحث و همفکری</p> <p>۱- طرح سوال شفاهی ۲- طرح سوال کتبی کتبی ۳- برخورد خط و صفحه را بدانند. ۴- برخورد خط و جسم را بدانند.</p>

خلاصه فصل (هدف‌های رفتاری) :

در پایان این فصل انتظار می‌رود هنرجویان بتوانند

- ۱- تقاطع دو جسم هندسی را با سطوح تخت معین نمایند.
- ۲- فصل مشترک دو جسم را با سطوح تخت، دید و ندید کنند.

دانسته‌های قبلی یا رفتارهای ورودی :

در شروع فصل انتظار می‌رود هنرجویان به موارد ذیل تسلط کافی داشته باشند

- ۱- اجسام هندسی با سطوح کاملاً تخت را کاملاً بشناسند (منشورها با سطح مقطع مختلف)
- ۲- مشخصات منشورها مانند مولد، تعداد یال، تعداد رأس، تعداد وجه و... را بدانند
- ۳- بر خورد خط و صفحه را بدانند.
- ۴- بر خورد خط و جسم را بدانند.

پیام نگرشی	پیام مهارتی	پیام دانشی
<p>هنرجو باید:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- به این نکته پی ببرد که در تقاطع اجسام، تعیین نقاط برخورد بسیار اهمیت دارد. ۲- پی ببرد که دو جسم در تقاطع با یکدیگر، باید فصل مشترک آن‌ها دید و ندید گردد و این مطلب در درک بهتر اجسام کمک شایانی می‌نماید. ۳- به این امر واقف گردد که مطالب ساده جزئی مانند برخورد خط و صفحه، خط و جسم کاربردهای مهمی در این قسمت دارد. ۴- به این مطلب پی ببرد که ساخت اجسام در تقاطع، لازم است ابتدا ترسیم گردد و نقاط برخورد تعیین و سپس ساخته شود. 	<p>هنرجو باید بتواند:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- دو جسم را در دو نمای اصلی از هم تفکیک و مشخص نماید. ۲- تعداد یال‌ها تعداد وجه‌های هر جسم را شمارش نماید. ۳- یک جسم را مبنا فرض نموده و جسم دوم را به تعدادی صفحه مجزا در نظر بگیرید. ۴- نقاط برخورد خطوط (یال‌های هر یک جسم) را با جسم دوم تعیین نماید. ۵- قاطع برخورد دو جسم را به هم متصل نماید تا فصل مشترک حاصل شود. ۶- فصل مشترک برخورد دو جسم را دید و ندید نماید. 	<p>هنرجو باید بداند:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- در تقاطع اجسام، جسم‌های هندسی مختلفی را می‌توان در نظر گرفت. ۲- در تقاطع اجسام دو جسم معین در وضعیت‌های متفاوتی می‌توانند با هم برخورد نمایند. ۳- از برخورد خط و صفحه، خط و جسم و برخورد صفحه و جسم می‌توانند به خوبی در این قسمت استفاده نماید. ۴- که دو نمای اصلی از تقاطع دو جسم برای تعیین نقاط برخورد و دید و ندید کردن فصل مشترک کافی است.

فعالیت پیشنهادی :

هدف: آشنایی با سیمای کلی درس به منظور مورود سریع و آشنایی با عنایون درس.

۱۲- تقاطع اجسام

الف) برخورد دو جسم از یک گروه

- برخورد و تقاطع دو منشور

- دو منشور قائم و افقی

- منشور قائم و منشور با محور مایل

- برخورد و تقاطع دو هرم

- برخورد و تقاطع دو استوانه

- برخورد و تقاطع دو مخروط

ب) برخورد دو جسم از دو گروه مجزا

- برخورد منشور با هرم

- برخورد منشور با مخروط

- برخورد هرم و مخروط

- برخورد استوانه با منشور

.....-۵

در این فصل از قسمت اول، برخورد دو جسم از یک گروه، فقط به برخورد و تقاطع دو منشور پرداخته و در مرحله دوم از بخش برخورد دو جسم از دو گروه مجزا، فقط به برخورد و تقاطع منشور با هرم پرداخته شده است.

فعالیت پیشنهادی :

هدف: تعریف واژه های مهم و اصطلاحات درس

با توجه به این که اجسام در فصل های قبل معرفی شده اند تعریف مجدد مطالب زیر به تفهیم بهتر درس کمک خواهد نمود.

۱- تعریف منشور قائم :

تعیین تعداد وجه ها و یال ها آن ، شکل سطح مقطع ، نمایش دو نمای اصلی آن .

۲- تعریف منشور مایل :

تعیین تعداد وجه ها و یال ها آن ، شکل سطح مقطع ، نمایش دو نمای اصلی آن .

۳- تعریف هرم :

تعیین تعداد وجه ها و یال های منتهی به رأس آن ، شکل سطح مقطع ، نمایش دو نمای اصلی آن .

فعالیت پیشنهادی :

هدف: آشنایی با امکانات و تجهیزات ، رسانه ها و مواد آموزشی پیشنهادی .

۱- به هنرآموزان محترم توصیه می گردد به کمک هنرجویان با ساخت ماکت های آموزشی توسط چوب یا مواد یونولیت و منظر نمودن نمره پایان ترم برای ساخت هر کدام از ماکت ها به صورت تقاطع دو جسم ، می توان آموزش را ساده تر و بهتر برگزار نمود.

۲- تقاطع دو جسم مانند منشور با هرم یا تقاطع منشور با منشور را می توان به کمک Auto cad به صورت فضایی رسم نمود و توسط ویدئو پروژکتور در کلاس نمایش داد .

فعالیت پیشنهادی

هدف: فعالیت های مقدماتی به منظور ایجاد انگیزه برای شروع درس

جهت ایجاد انگیزه برای شروع درس، ابتدا در مورد کاربرد تقاطع دو جسم در صنعت صحبت نمائید. به طور مثال : ساخت کanal هایی که دو نوع سیال را به هم می آمیزند و بعد از ترکیب به دو مسیر جداگانه هدایت می شوند یا کanal هایی که هوا یا سیال خاصی به دو یا چند مسیر جداگانه با درصد های مختلف تقسیم می گردند .

۱۲-۲ برخورد منشور با منشور

فعالیت پیشنهادی :

هدف: آشنایی با روش یاددهی - یادگیری مورد نظر با توجه به پیش دانسته ها و رفتارهای ورودی مورد نظر و با طرح یک مسئله و حل آن به صورت گروهی و همفکری .

مثال:

منشور قائم و منشور با محور مایل را در نظر بگیرید و نقاط برخورد آن دو جسم را تعیین کنید؟.

در آموزش تقاطع دو منشور به دیران محترم توصیه می گردد موارد ذیل را با تأکید پی گیری نمایند:

۱- هنرجویان جسم I را مشخص و نام آن را بیان نمایند.

۲- تعداد یال ها و تعداد وجه های آن را مشخص نمایند.

۳- سطح مقطع جسم I چگونه است؟

۴- در صفحه تصویر رویه رو و صفحه تصویر افقی

جسم I را نشان دهند.

۵- هنرجویان جسم II را مشخص و نام آن را بیان نمایند.

۶- تعداد یال و تعداد وجه های آن را مشخص کنند.

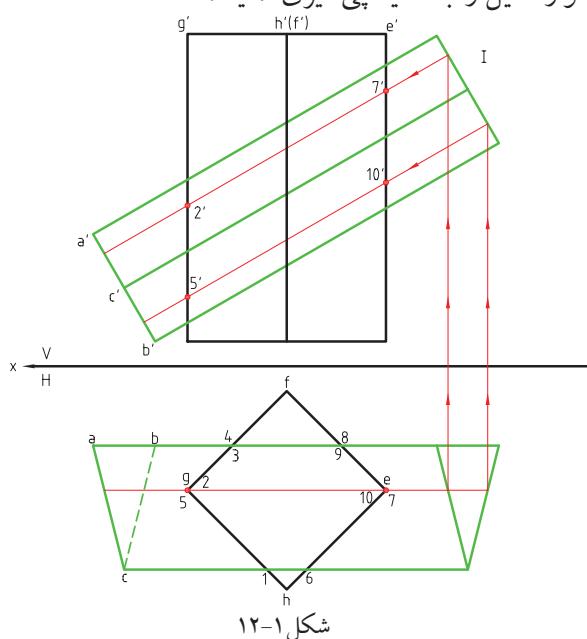
۷- سطح مقطع آن (جسم II) چگونه است؟

۸- دو جسم را هر کدام با یک رنگ جداگانه رسم نمایند.

۹- جسم I را مبنابگیرند و جسم II را به ۴ خط که

یال های آن هستند در نظر بگیرند

یال های 'g و 'h و 'e و 'f (V)

۱۰- یال های جسم II را که به ۴ خط تفکیک نموده اند در صفحه تصویر افقی ۴ نقطه دیده می شوند (۴ خط قائم هستند).

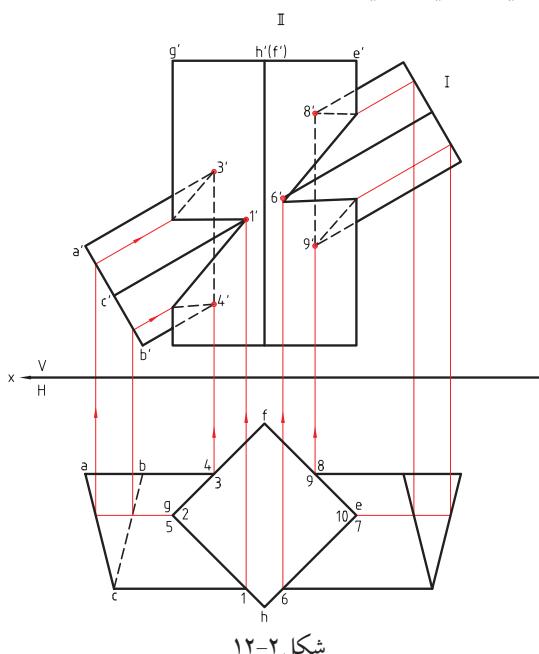
۱۱- در صفحه تصویر افقی، نقطه e و نقطه g (که تصویر خطوط قائم هستند) هر کدام ۲ نقطه برخورد با جسم I دارند (نقطه ورود و نقطه خروج از جسم I)

نقطه برخورد یال' g و یال' e با جسم I به کمک ترسیم یک خط جبهی (قرمز رنگ) در صفحه تصویر افقی و تصویر آن در صفحه تصویر رو برو، نقاط ۲' و ۵' و ۷' و ۱۰' به دست می اید.

۱۲- یال هایی از جسم II را که به نشانه خط، منشور مایل جسم I را قطع نمی کنند مشخص نمائید.

۱۳- در این مرحله جسم II را مینا فرض کنید و جسم I را به چند خط (یال های جسم I) تفکیک کنند و برخورد آن را با جسم II تعیین نمائید.

۱۴- تعداد نقاط برخورد به دست آمده را به هم متصل کنند و دید و ندید نمائید.

شکل ۱۲-۲

تعیین نقاط برخورد یال های جسم ۱ با جسم ۲

فعالیت پیشنهادی:

هدف: با توجه به گردش کار در جریان تدریس
فرآیند ارزش یابی تکوینی را مشخص نمایید.
در مسیر تعیین نقاط برخورد دو جسم سوالات
مطرح شده فوق را از هنرجویان انجام داده
و گام به گام حرکت نمائید.

فعالیت پیشنهادی :

هدف: جهت ارزش یابی تشخیصی پایان فصل
سوال: با طرح ساده ترین سوال، که برخورد و تقاطع دو جسم (منشور با سطح مقطع مثلثی) و وضعیت برخورد این دو منشور به طور عمود بر هم نشان دهد، می توان ارزش یابی تشخیصی انجام داد و سپس منشورها را به صورت مایل و با سطح مقطع چند ضلعی در نظر گرفت، انجام تمرین مشکل تر گردد.